

Stier, løyper og friluftsliv

Kvæningen

1. Bakgrunn

Det er Miljødirektoratet står bak prosjektet «Friluftsrådets Ferdelsårer», der Troms og Finnmark Fylkeskommune følger opp og koordinerer regionalt. Nord-Troms Friluftsråd har fått anledning til å delta i prosjektet sammen med fylkets øvrige friluftsråd. Dette for å bistå våre medlemskommuner i arbeidet med å lykkes bedre i arbeidet med friluftsliv, naturopplevelser og fysisk aktivitet.

I løpet av 2022 skal planene legges fram til politisk behandling i friluftsrådets medlemskommuner Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. De fire planene inneholder både fellesinformasjon, samt informasjon som gjelder særskilt for hver enkelt kommune.

«Temaplan for stier, løyper og friluftsliv» er valgt som navn på planen. Den vil inngå som underplan/-delplan til kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Den er igjen en forutsetning for at kommunen skal blant annet skal kunne søke spillemidler.

Planarbeidet vektlegger prosessplanlegging i forhold til produktplanlegging. Planen som produkt er viktig i seg selv, men viktigere er den prosess som er igangsatt som følge av arbeidet i hver av de fire kommunene. For å lykkes må arbeidet videreføres og fortsette også etter politisk behandling i kommunene.

Oppstarten har vært forankret på ulike måter i kommunene. Primært som en del av kommunens planstrategi, men også som et resultat av vedtak gjort av kommunedirektør.

Miljødirektoratet skriver i sin veileder:

«Plan for friluftslivets ferdelsårer skal være et virkemiddel for å identifisere, ivareta og utvikle stier, løyper og leder som er viktige for vår utøvelse av friluftsliv».

Dette har vært lagt til grunn for arbeidet med planen.

Miljødirektoratet bruker begrepet ferdelsårer, som omfatter:

- **Sti** (som har oppstått gjennom bruk eller opparbeiding)
- **Turvei** (opparbeidet med jevnt og fast dekke, med minst 1,2 meter bredde)
- **Led** (ferdelsårer på vann og over breer)
- **Løyper** (ferdelsårer på snø som jevnlig trækkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes for vinterferdsel).
- **Turruter** (turer som er skiltet, merket og kartfestet)
- **Turforslag** (anbefalte turer som ikke er en del av det offentlige kartgrunnlaget)
- **Målpunkt** (steder som markerer turens start, slutt og opplevelser/tilrettelegginger underveis, f.eks. parkeringsplasser, gapahuker, bålplasser, bord og benker, kulturminner etc.)

Burfjord, oktober 2022

Kathrine Lise Pedersen, konsulent oppvekst og kultur
Reidar Eilertsen- Wassnes,
Hugo Tingvoll, daglig leder Nord-Troms Friluftsråd

2. Målsetting

Kvæningen kommune vil sammen med Nord-Troms Friluftsråd, organisasjoner, frivillige, grunneiere og virksomheter arbeide for å oppnå:

- God helse, trivsel, bolyst og naturopplevelser for fastboende og tilreisende

Vår vei dit:

- Målrettet og god satsing på friluftsliv, inkludert fysisk tilrettelegging for friluftsliv, naturopplevelser og tilhørende utendørs fysisk aktivitet

3. Innledning om «Temaplan for stier, løyper og friluftsliv»

Sentrale føringer, prioriteringer og delmål som legges til grunn for planarbeidet:

- Arbeide for å oppnå en mer strukturert og målrettet innsats.
- Styrke samarbeidet mellom Nord-Troms Friluftsråd og de fire medlemskommunene.
- Forankre temaplanen i kommunale planer, strategier og handlingsprogram. Blant annet kommunenes kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Sentralt for kommunen i forbindelse med arbeidet med planen:

1. **Nåtiden:** Få fram en oversikt som viser hva som finnes av stier, anbefalte turer, skiløyper og fysiske tilrettelegginger for friluftsliv, utendørs fysisk aktivitet og naturopplevelser.
2. **Framtiden:** Utarbeide en oversikt med behov og handlingsprogram for nye anlegg og fysiske tilrettelegginger, herunder også avfallshåndtering, sanitærforhold og parkering.
3. Drøfte og avklare problemstillinger knyttet til tilsyn, drift og vedlikehold av anlegg og fysiske tilrettelegginger.
4. Bistå Kartverket i arbeidet med å rette opp feil i eksisterende kart, samt legge til informasjon om stier og anlegg og fysiske tilrettelegginger som mangler.

4. Medvirkning

Planarbeidet ble startet opp i kommunen i 2019 av kommunen i samarbeid med Nord-Troms Friluftsråd. Senere ble den frivillige Ut i NORD-gruppen involvert i arbeidet med planen. Innbyggere, organisasjoner, grunneiere, reiselivet og andre er invitert til å bidra med innspill og forslag. Dette ved å invitere bredt via nettsider og Facebook.

5. Utført og pågående digitalisering via rettikartet.no

Kartverkets www.rettikartet.no benyttes for å melde inn og registrere turruter og målpunkt. Dette som en viktig del av kartleggingen av nå-situasjonen, slik Miljødirektoratet ønsker.

Registreringene gjennomgås av Kartverket, før de eventuelt tas med som en del av Norges offisielle kartgrunnlag - www.norgeskart.no

Registreringsarbeidet er, og har vært, en viktig del av arbeidet med temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Nord-Troms. Dette for å få fram hva som eksisterer, for deretter å kunne utarbeide et handlingsprogram, der både vedlikehold og tilsyn av dagens tilrettelegginger, og nye framtidige tiltak inngår. Arbeidet vil fortsette i neste fase etter at planen er politisk vedtatt i kommunene.

I tillegg til å registrere det som finnes, skal arbeidet også rette opp de feil som eksisterer i kartbasen. Dette kan være stier som har blitt borte, turveier som er inntegnet feil etc. Arbeidet er påbegynt som et resultat av arbeidet med temaplan for stier, løyper og friluftsliv, men vil aldri bli helt ferdig. Dette fordi stier, løyper og tråkk er i kontinuerlig utvikling og påvirkning, blant annet som følge av aktivitet/-ferdsel fra mennesker og dyr, samt endring av natur og kulturlandskap med gjengroing etc.

De kartutsnitt som vises i planen er alle hentet fra nettsiden rettikartet.no

Tiltak:

- Arbeidet med å registrere turruter og målpunkt fortsetter.
- På samme måte skal det også arbeides med å gjennomgå dagens kartbase med mål om å endre og slette registreringer som er feil, og som ikke eksisterer.
- Ut i NORD-gruppa samarbeider med Nord-Troms Friluftsråd der oppgaven er å følge opp arbeidet med registreringer og opprettinger.

6. Stier og løyper som en integrert del av utinord.no

En temaplan for stier og løyper er i kontinuerlig endring. En papirplan kan ha behov for endringer straks etter at den er gjort ferdig. Det arbeides derfor med en digital løsning, som ikke minst vil gjøre opplysningene lettere tilgjengelig og innspillmulighetene enklere for turgåere, grunneiere etc.

Turaktiviteten Ut i NORD er stor og viktig for mange. På utinord.no finnes turbeskrivelser, bilder og kart for de turer som til enhver tid inngår i tiltaket. I de kommunevise skjema som inngår som en del av temaplanen for stier og løyper, er det tatt med flere opplysninger om turer, stier og løyper, enn det som framgår av turbeskrivelsene på utinord.no. Det arbeides også med alle turene på utinord.no også skal vises på ut.no.

Det å gjøre opplysningene digitalt tilgjengelig inngår som en oppgave i arbeidet med å lage enkle og brukervennlige sti- og løypeplaner. Det vil forhåpentligvis ikke bli nødvendig å samle disse opplysningene på en egen nettside. Nord-Troms friluftsråd har likevel sikret seg domenet stierinord.no. Når stierinorge.no var ledig, valgte de å registrere også det på Nord-Troms Friluftsråd. Kanskje kan friluftsrådet gjøre et nybrots-arbeid som Miljødirektoratet i neste omgang kan gjøre nytte av? Da kan stierinorge.no være en interessant vei inn i landets mange stier.

Kanskje et «prøveprosjekt» kan være at det i Nord-Norge samarbeides om stierinord.no?

For Nord-Troms Friluftsråd alene vil det mest sannsynlig ikke bli nødvendig med noen egen nettside for stier og løyper. Sammen med friluftsrådets nettsideleverandør arbeides det med en integrert løsning der «stier i nord» inngår som en del av utinord.no. Lykkes de med det, kan det likevel være aktuelt å benytte domenet stierinord.no linket opp mot utinord.no.

Tiltak:

- Friluftsrådet avklarer om det kan være aktuelt med et prosjekt/samarbeid i Troms/Finnmark/Nordland om felles nettsted/base for stier og løyper i nord (stierinord.no).

6.1 ut.no

Da Ut i NORD startet i 2015 var det tett integrasjon mellom ut.no og utinord.no, der friluftsrådets nettside/turportal hentet informasjon fra ut.no. Slik er det ikke lenger. Dette fordi ut.no har endret sin praksis når det gjelder deling av informasjon. Som følge av dette har det vært gjort et arbeid der all relevant informasjon om turene legges inn direkte på utinord.no.

Likevel vil det være et behov for å bidra til at ut.no er innholdsrik også når det gjelder turmuligheter i Nord-Troms. Dette fordi mange rundt om i hele landet har et forhold til ut.no, og bruker nettsiden som kilde for informasjon og turplanlegging.

Ut.no har endret sin nettside/app slik at turmålregistrering tilsvarende slik vi kjenner det fra utinord.no kan bli en mulighet i framtiden. Det er et ønske at ut.no ikke etablerer en aktivitet/-registreringsordning som kan bli en konkurrent til Ut i NORD og tilsvarende aktiviteter rundt om i landet.

Tiltak:

- Gjennomgå alle turer på ut.no for å sjekke at turer i Kvæningen er lagt ut med korrekt informasjon og framgår slik vi ønsker at de skal vises.
- Arbeide for at turer i Nord-Troms som inngår i Ut i NORD også er å finne på ut.no. Dette så lenge ikke ut.no etablerer noe som kan oppfattes som konkurrent til Ut i NORD.

6.2. Digitalisering av data

Miljødirektoratet har i sin veileder opplysninger om hva som skal kartlegges for hver sti/løype. I tillegg har kommunen og Nord-Troms Friluftsråd egne behov.

I innsamlingsarbeidet i forbindelse med planen er det tatt med informasjon om alle turer. Dette er informasjon som så langt er samlet i skjema, slik de framgår som en del av planen. Informasjon er tatt med i kart og skjema fordelt på bygd/krets.

Komplett skjema for kommune følger som vedlegg til planen. Utdrag følger i selve plandokumentet, og da under kartutsnittene. De komplette skjema er for omfattende til at det er plass til de i planen.

Som nevnt er målet at den informasjon som er innhentet for hver enkelt tur skal gjøres tilgjengelig digitalt. Dette er så langt ikke på plass.

For at temaplanen for stier, løyper og friluftsliv skal bli det arbeidsverktøyet som vi ønsker, så har det vært arbeidet med å innhente følgende informasjon om alle stier og turer:

1. Turens navn
2. Turens høyde over havet
3. Turens tilknytning til bygd/krets
4. Type tur (fottur, skitur, padle-/rotur, annet)
5. Kort beskrivelse av turen (f.eks. Ut i NORD-tur, JuleSPREK-tur, folkehelse tur, terreng-/stisykkeltur, topptur, etc.)
6. Gradering (i samsvar med Merkehåndboken – grønn, blå, rød eller svart)
7. Årstall når turen inngikk i Ut i NORD (for å kunne samle historiske fakta)
8. Grunneier turstart
9. Om avtale med grunneier eksisterer
10. Om turen er inntegnet på norgeskart.no (som betyr registrert via rettikartet.no)
11. Om turen har sporlogg/GPX-fil

12. Turens viktighet for oppnåelse av mål innen folkehelse, livskvalitet, bolyst og reiseliv
13. Kapasitet parkering ved turens start
14. Om turen er skiltet
15. Om turen er merket
16. Status når det gjelder terrengslitasje
17. Ansvar for vedlikehold
18. Om turen er presentert på ut.no

Tiltak:

- Kontinuerlig oppdatering av informasjon om alle stier, turer og tilrettelegging som inngår i planen til enhver tid.

6.3 Elektronisk grunneieravtale/signatur

Det å innhente skriftlige avtaler fra grunneiere er tidkrevende. Derfor har det vært arbeidet med å finne en digital løsning som kan fungere. På utinord.no er utarbeidet et skjema som grunneiere, kommunen og friluftsrådet kan benytte i fellesskap. Dette kan deretter signeres elektronisk av partene (avtale med vedr. bruk av Visma Sign er i ferd med å bli inngått)

Tiltak:

- Digitalisering av informasjon primært knyttet opp mot friluftsrådets nettside følges opp.
- Herunder inngår også målet om å forenkle arbeidet med grunneieravtaler der digital underskrift inngår.

7. Tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse

Nord-Troms Friluftsråd har deltatt i prosjekt i samarbeid med Kartverket, der målet har vært å kartlegge hvilke tilrettelegginger som finnes i våre kommuner, som gjør det mulig for personer med funksjonsnedsettelse å drive friluftsliv.

Følgende områder i Kvæningen har inngått i kartleggingen:

Kvæningen	Låvan	Fiskeplass med grillhytte, gapahuk og toalett	Et allsidig og flott anlegg. Viktig at det eksisterer gode rutiner for tilsyn og vedlikehold. Kvæningen handicapforeningen har bygd og driver fiskeplassen/friluftsområdet.
Kvæningen	Kvænangsbotn	Grill- og bål plass	En enkel tilrettelegging som lett kan nås med bil. Minnesmerke for de første kvæner som bosatte seg i Kvæningen. Hvem følger opp med tilsyn og vedlikehold?

Tiltak:

- Det er behov for en nærmere gjennomgang hvem som følger opp tilsyn og vedlikehold, på de tilrettelegginger som er med i oversikten. Det bør eksistere ordninger der den ansvarlige kan

søke tilskudd til grus, materialer etc. som gjør det mulig å holde tilretteleggingene i akseptabel stand. Se avsnittet om drift og tilsyn (vedlegg).

- Det er behov for å opparbeide og etablere flere turveier og områder som kan benyttes av personer med funksjonsnedsettelse. I hver kommune bør det eksistere minst en friluftspark/friluftsområde tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse.

8. Arbeidsgrupper for oppfølging i kommunene

I hver kommune er det opprettet arbeidsgrupper som har som sine oppgaver å koordinere Ut i NORD, med skilting og merking av turmål samt bidra i arbeidet med å rette opp feil og mangler i kartgrunnlagene (rettikartet.no i samarbeid med Kartverket),

I Kvæningen kommune er arbeidsgruppa sammensatt slik:

Tom-Hugo Pedersen, Kjell. Kr. Johansen, Jan Helge Jensen, Merethe Niva Welz, Gøril Severinsen, Karoline, Rita Pedersen, Mariann Larsen, Mira Mathiassen og Reidar Eilertsen-Wassnes fra Kvæningen kommune som koordinator for gruppa.

Tiltak:

- For å kunne lykkes med registrering og oppdatering av kartbaser trengs det bredt sammensatte arbeidsgrupper med frivillige som samarbeider tett med kommunene og friluftsrådet. Gruppas sammensetning vil kunne bli endret underveis i arbeidet, også etter politisk behandling i kommunene. Det er i vedtaket foreslått at kommunedirektørene gis fullmakt til å etablere arbeidsgruppene.

9. Turkart for Nord-Troms

Gode turkart er viktig infrastruktur for friluftslivet. Turkart for Nord-Troms ble realisert et felles prosjekt i 2018 med utgivelse av fire kart i målestokk 1:50 000, der alle de fire medlemskommunene inngår. Det vil de nærmeste årene ikke være behov for oppdatering av disse. Fortsatt er det restopplaget så stort at heller ikke det gjør det nødvendig med ytterligere opptrykk.

Det finnes muligheter til å lage sine egne digitale turkart og skrive ut disse. Blant annet via norgeskart.no

Tiltak:

- Nyutgivelser av turkartene for Nord-Troms vurderes når det er behov for det.
- Det må finnes en mulighet for å skrive ut oppdatert friluftskart for kommunen eller deler av kommunen fra norgeskartet.no
- Kommunen må oppdaterer informasjon om tur-rutene og legger det inn i norgeskartet.no. Arbeidsverktøyet vil være rettikartet.no

10. Turbok for Nord-Troms

Arbeidet med en større turbok for medlemskommunene startet opp samtidig med prosjekt «Friluftslivets ferdselsårer». Boka «Høyt og Lavt – Vakre turer i Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy» ble utgitt i mai 2022.

Tiltak:

- Boka ble utgitt våren 2022 i et opplag på 1 800 eks.

11. Visit Lyngenfjord

Tilrettelegginger for fastboende vil i all hovedsak også være nyttig for tilreisende. Det eksisterer derfor et samarbeid mellom Nord-Troms Friluftsråd og Visit Lyngenfjord, som blant annet har resultert i egne hefter/guider for sti-/terrengsykling og toppturer på ski.

Tiltak:

- Nord-Troms Friluftsråd og Visit Lyngenfjord videreutvikler sitt samarbeid til beste både for fastboende og tilreisende.
- Skjervøy kommune følger opp sammen med Visit Lyngenfjord vedrørende prosjektet om kartlegging/tilrettelegging av utfartssteder der parkering og avfallshåndtering skal belyses/avklares.

Tiltak:

- Arbeidet med å registrere turruter og målpunkt fortsetter.
- På samme måte skal det også arbeides med å gjennomgå dagens kartbase med mål om å endre og slette registreringer som er feil, og som ikke eksisterer.
- Arbeidsgrupper i kommunene samarbeider med Nord-Troms Friluftsråd der oppgaven er om å følge opp arbeidet med registreringer og opprettinger.

Pkt. 11 er lite relevant for Kvænanen kommune, ettersom kommunen ikke inngår som medlemskommune i Visit Lyngenfjord.

Gargovárri er en populær tur. I 2022 ble turen tilrettelagt med plass til fem hengekøyer.

12. Stier, turer og tilrettelegginger

Her følger en gjennomgang pr. bygd/krets

12.1 Kvæangsfjellet, Spildra, Reinfjord, Jøkelfjord, Alteidet, Burfjord, Badderen

Navn turmål	Rutenr.	Moh.	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Kapasitet parkering	Har turen startskilt	Er turen merket
Malingsfjellet/Skårtåsvarri, Kvæangsfjellet	1	714	Blå	Nei	6-10 biler	Ja	Nei
Naiggacohkka, Kvæangsfjellet	2	771	Rød	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Valan, Kvæangsfjellet	3	2	Blå	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Kulturstien Spildra	4	5	Grønn	Nei		Ja	Ja
Staurhammeren, Spildra	5	282	Grønn	Nei		Ja	Ja
Reinfjordneset, Reinfjord	6	15	Grønn	Ja		Ja	Nei
Vannberget, Reinfjord	7	240	Grønn	Nei		Ja	Ja
Ørnstolen, Reinfjord	8	824	Rød	Nei		Nei	Nei
Jøkelfjordklubben, Jøkelfjord	9	341	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Innervikselva, Jøkelfjord	10	5	Grønn	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Vassnes, Alteidet	11	5	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Fiskeplassen Låvan, Alteidet	12	2					
Olderbakkfjellet, Jøkelfjordeidet	13	904	Rød	Ja	6-10 biler	Ja	Nei

Laslettind, Jøkelfjordeidet	14	808	Rød	Nei	6-10 biler	Ja	Nei
Mikkaltinden, Jøkelfjordeidet	15	497	Blå	Ja	6-10 biler	Ja	Nei
Fossen på Alteidet	16	102	Grønn	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Kavringen, Alteidet	17	489	Blå	Nei		Nei	Nei
Ut i NORD-hytta, Alteidet	18	240	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Mefjell, Alteidet	19	540	Blå	Nei	1-5 biler	Nei	Nei
Reinfjellet, Alteidet	20	703	Rød	Nei		Nei	Nei
Storengneset, Alteidet	21	4	Grønn	Ja	6-10 biler	Ja	Nei
Klubben – Beaski, Burfjord	22	548	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Dingalbukta, Burfjord	23	5	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Nei
Gargovarri, Burfjord	24	471	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Skogtrimmen, Burfjord	25	220	Grønn	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Svanevannet, Burfjord	26	182	Grønn	Ja	6-10 biler	Ja	Ja
Lysløypa i Burfjord	27						
Halsen, Burfjord	28	100	Grønn	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Svanefjellet rundt, Burfjord	29	100	Grønn	Nei	6-10 biler	Nei	Nei
Moldvikøra	30	3	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Stuora Riidevárri/Store Riidevárri, Baddereidet	31	723	Rød	Ja	6-10 biler	Ja	Nei
Riidevárrijávri/Riidevárrvannet, Baddereidet,	32	300	Blå	Ja	6-10 biler	Ja	Nei
Daumannstind, Baddereidet	33	683	Blå	Ja	6-10 biler	Ja	Nei

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer på Kvæningsfjellet, Spildra, Reinfjord, Jøkelfjord, Alteidet, Burfjord, Badden for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/oversikten over.

Tiltak:

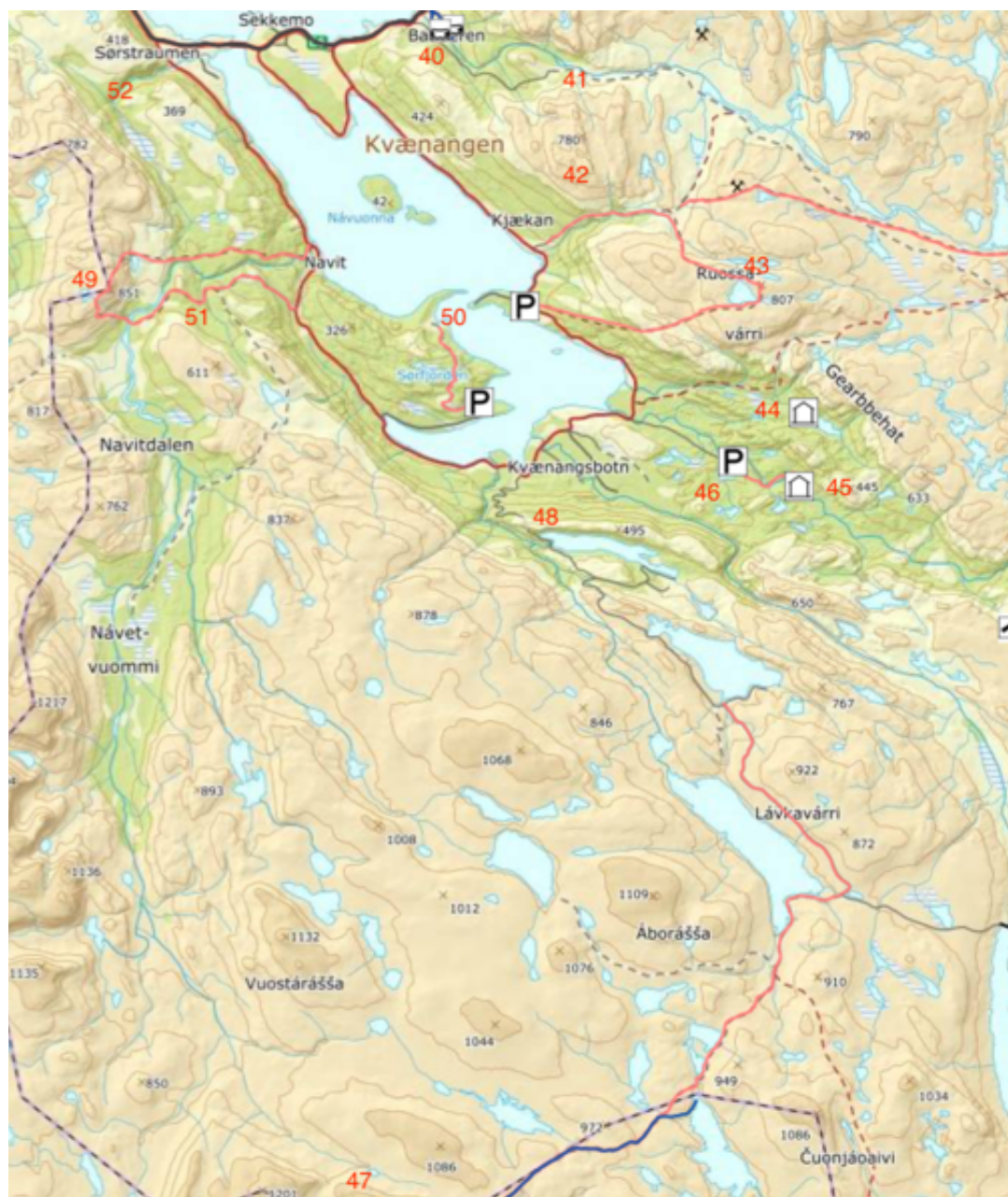
- Tur 1: Det er igangsatt et arbeid for å avklare om Ut i NORD-hytte nr. 2 i Kvæningen kan bygges på Malingsfjellet/Skárttásvarri.
- Tur 2: Parkering/turstart må avklares i forhold til ny vei/tunell.
- Tur 10: Klopplugging/grusen er ønskelig for å løfte kvaliteten på turstien.
- Tur 13/14: Klopplugging med reparasjon av bro ved turstart trengs.

Fiskeplassen og friluftsområdet på Lånan er tilrettelagt for rullestolbrukere. Et arbeid gjort av Kvæningen handcapforening.

11.2 Kvænangsbotn

Navn turmål	Rutenr.	Moh.	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Kapasitet parkering	Har turen startskilt	Er turen merket
Lysløypa i Sætra	40	40	Grønn	Nei	6-10 biler	Ja	Nei
Honkabua	41	200	Blå	Nei	6-10 biler	Ja	Nei
Kjækantinden	42	740	Rød	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Ruossavárri	43	607	Rød	Ja	6-10 biler	Ja	Nei
Gærbikk-hytta	44	275	Blå	Ja	6-10 biler	Ja	Ja
Dalstuene	45	100	Grønn	Ja	6-10 biler	Ja	Ja
Rundvannet	46	84	Grønn	Nei	6-10 biler	Nei	Nei
Beahcegealhaldi	47	1326	Rød	Ja	6-10 biler	Nei	Nei
Kraftløpet	48		Blå	Nei		Nei	
Geitfjelltinden	49	851	Rød	Ja	1-5 biler	Nei	Nei

Lillestraumen	50	20	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Nei
Navitdalen	51	296	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Sørstraumdalen	52	193	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Nei

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer i området rundt Kvæangsbøt, for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/-oversikten over.

Tiltak:

- Tur 40: Det er gitt tilskudd til klopplegging. Arbeidet er ikke fullført.

12.3 Seglvik

Navn turmål	Rutenr.	Moh.	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Kapasitet parkering	Har turen startskilt	Er turen merket
Innervik	60	3	Grønn	Vet ikke	Bil lite aktuelt	Ja	Nei
Ramnesvarden / Reabbájárgga	61	148	Grønn	Nei		Ja	Ja

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer i Seglvik, for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/oversikten over.

Tiltak:

- Ingen tiltak lagt inn/foreslått.

13. Tilsyn, drift og vedlikehold

Planen har som mål å avklare ansvarsforhold vedr. tilsyn, drift og vedlikehold av anlegg og fysiske tilrettelegginger knyttet til friluftsliv og tilsvarende. Med utgangspunkt i arbeids- og ansvarsområdet til Nord-Troms Friluftsråd vil dette gjelde:

1. Skilt og tavler knyttet til turmål og løyper
2. Merking av stier
3. Stier. Både de som er et resultat av ferdsel, samt de som er opparbeidet særskilt
4. Gangbaner, klopplegginger, broer og vadesteder på stier, samt porter og gjerdestiger
5. Ut i NORD-hyttene
6. Grillhytter bygd i samarbeid med barnehager
7. Hengekøyparker
8. Statlig sikrede friluftslivsområder
9. Andre tilrettelegginger (gapahuker, bålplasser, sittegrupper m.m.)

Drift og vedlikehold kan i hovedsak utføres av følgende:

- Kommunene
- Nord-Troms Friluftsråd
- Frivillige (ildsjeler, organisasjoner og grunneiere)

Til avklaring:

- Kan kommunene ta ansvar for drift og tilsyn alene?
- Eller vil det beste være at kommunene ber friluftsrådet ta ansvar, gjerne i samarbeid med frivilligheten?
- Drift og tilsyn bør gjøres så rasjonelt og effektive måten som mulig. Dvs. der vi oppnår mest med den bemanning og de ressurser vi har til disposisjon. Hvilken organisering og løsning velges i så fall da?

Her drøftes de ulike anlegg og tilrettelegginger som vil kreve drift og tilsyn:

13.1. Skilt og tavler knyttet til turmål og løyper

Det er i Kvænanen kommune skiltet og merket en rekke turer. Etter at Nord-Troms Friluftsråd ble etablert og Ut i NORD startet opp, er dette arbeidet fulgt opp i samarbeid med friluftsrådet. Det skiltes primært ved turens start, men også noe underveis fram til turmålet. Det er også satt opp større informasjonstavler sentralt i de fire medlemskommune der utvalgte turer presenteres. I Kvænanen finnes det slike tavler på Alteidet, Burfjord og Sørstraumen.

I tillegg til de ordinære grønne turmålskiltene, er det også satt opp tema-/spesialskilt. F.eks. skilt om parkering, lukk porten, område for reinkalving og dyr på beite. Det er også sesongbaserte skilt knyttet til Ut i NORD og JuleSPREK. Dette er skilt som settes opp så lenge turmålet inngår i aktiviteten. Noen slike Ut i NORD-skilt står nærmest permanent, fordi turmålet inngår nærmest fast i Ut i NORD. For JuleSPREK er det annerledes. Dette er skilt som følger sesongen for når de settes opp og tas ned.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Skilt:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).
- **Info-tavler:** Kommunene

13. 2. Stier som er merket

Et stort antall stier og turer er merket etter at Ut i NORD startet opp. Dette er gjort for at turgåere lettere skal finne fram. Det er gjort merking som er i samsvar med den nasjonale Merkehåndboka (se mer på merkehandboka.no), men også merking som strider med anbefalinger gitt i håndboka. Målet er at all merking skal gjøres så korrekt og skånsomt som mulig, dvs.:

- Merking ved bruk av stående «steinsøyler» og små varder med 3-5 steiner oppå hverandre.
- Hovedregelen er at det ikke skal merkes på fast fjell eller jordfast stein. I skogen merkes det i hovedsak på trær og pinner/stolper.
- Ved bruk av (spray)maling skal korrekt farge brukes. Som oftest rød, men også gul og blå brukes. Merkehåndboka anbefaler blå under skoggrensa og rød i fjellet. Fargekodene er oppgitt.
- En konsentrert prikk markeres, så liten som mulig og uten rennende striper. T skal ikke brukes, da den er forbeholdt turlagene. Bruk av sjablong ved merking er ønskelig.
- Merkemaling brukes på mindre steiner som kan legges ned/snus/fjernes dersom det oppstår et behov for å avmerke turen/stien.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling:

- **Merking:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.3. Stier

Stier er både som et resultat av ferdsel/turgåing, samt stier der det er gjort fysiske tilrettelegginger og utbedringer. Spesielt sistnevnte forutsetter tilsyn og vedlikehold.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Stier:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten ((Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.4. Gangbaner, klopplegginger, broer og vadesteder på stier, samt porter og gjerdestiger

Dette er tiltak som gjøres både for å skåne naturen og for å gjøre det enklere for turgåere å ferdes. Noen tilrettelegginger er store med lange broer og trapper. Felles for de alle er at de krever tilsyn og oppfølging. Ikke så ofte, men det må gjøres.

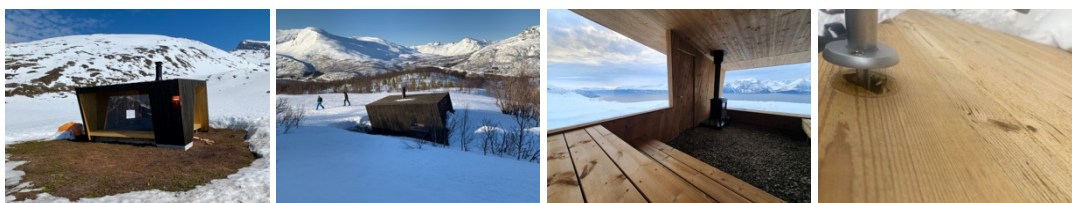

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Tilrettelagte stier m.m.:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.5 Ut i NORD-hyttene

Etter at dagsturhyttene er bygd ferdig melder det seg et behov for tilsyn og vedlikehold. Utgangspunktet var Nord-Troms Friluftsråd som pådriver for å få hyttene bygd, for at kommunene deretter skulle ha vedlikeholdsansvaret. I praksis viser det seg at kommunene sliter med å følge opp med gode rutiner.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Ut i NORD-hytta Alteidet:** Det har så langt vært lite fokus på oppfølging med drift og tilsyn av den nye dagsturhytta. Det foreslås at av Kvænanen kommune ikke delegerer dette ansvaret.

13.6. Grillhytter bygd i samarbeid med barnehager

Nord-Troms Friluftsråd har bidratt til bygging av sju slike grillhytter i samarbeid med barnehagene. Kåfjord: Manddalen og Birtavarre. Nordreisa: Oksfjord. Kvænanen: Badderen og Burfjord. Skjervøy: Sandvågen og under Lailafjellet (så langt ikke satt opp).

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Grillhyttene:** For kommunale barnehager vil dette innebære samarbeid med kommunens driftstekniske avdeling (vaktmesterne).

13.7. Finansiering av vedlikehold utført av frivilligheten

For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges det årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplegging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc. Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i den kommune som står bak bevilgningen, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt.

14. Vedtak

Det anbefales at temaplan for stier, løyper og friluftsliv politisk behandles i samtlige kommuner der handlingsprogrammets pkt. 1-14 innlemmes i kommunenes øvrige planer, da i hovedsak økonomiplan og kommunedelplan for idrettsanlegg og fysisk aktivitet.

Handlingsprogram

1. God helse, trivsel, bolyst og naturopplevelser for fastboende og tilreisende er overordnet målsetting for Nord-Troms Friluftsråd og medlemskommunene (kommunedelplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv og tilsvarende).
2. For å nå målene i pkt. 1 prioriteres arbeidet med friluftsliv, inkludert fysisk tilrettelegging for friluftsliv, naturopplevelser og tilhørende utendørs fysisk aktivitet.
3. Ut i NORD har siden oppstarten i 2015 utviklet seg til å bli en viktig aktivitet for folkehelse og trivsel for en stor del av kommunenes innbyggere, samt tilreisende. De stier og turforslag som inngår i Ut i NORD, inkludert JuleSPREK, danner grunnlag for det videre arbeid med friluftslivsaktivitet og fysisk tilrettelegging.
4. For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges det årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplegging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc. Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i den kommune som står bak bevilgningen, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt.
5. Arbeidet med å skilte og merke turløyper i samsvar med Merkehåndboka videreføres. Arbeid har vært prioritert etter at Nord-Troms Friluftsråd Ut i NORD ble etablert. Målet er at samtlige turer som inngår i Ut i NORD skal være kvalitetsmessig skiltet, og etter hvert også merket. Tiltaket finansieres som en del av medlemskontingenten, søknader og friluftsrådets ordinære drift (j.fr. pkt. 4).
6. Det er et mål at samtlige skoler og barnehager skal ha en utebase under tak i høvelig gangavstand. Dette som arena for læring i friluft og sosial aktivitet. Eksempler på slike tilrettelegginger kan være gapahuker, dagsturhytter og mer enkle bål-/grillhytter
7. Det påbegynte arbeidet med dagsturhytter videreføres, med mål om at det skal bygges to eller flere i hver kommune. Der det er behov for toalett må tilsyn og oppfølging av disse avklares.
8. Målet er at det i hver kommune skal eksistere minst en friluftspark/allsidig tilrettelagt friluftslivsområde, som også kan benyttes av personer med funksjonsnedsettelse.
9. Arbeidet med å bygge anlegg/tilrettelegginger for hengekøyer i hver kommune videreføres.
10. I hver kommune etableres det en arbeidsgruppe med oppgave å gjennomgå eksisterende kart, der målet er for å rette opp feil og mangler når det gjelder stier, turveier og øvrige fysiske tilrettelegginger for friluftsliv. Dette som en videreføring av påbegynt arbeid med sti- og løypeplaner. Kommunedirektøren gis fullmakt til å etablere arbeidsgruppa.

11. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv skal være prosessorientert der arbeidet videreføres som et kontinuerlig arbeid med oppdatering og forbedring av eksisterende stier, løyper og mål-punkt, samt utvikling av nye slike tilrettelegginger. Arbeidet følges opp av Nord-Troms Friluftsråd, kommunekontaktene og arbeidsgruppene nevnt i pkt. 10.
12. Arbeidet med digitalisering (blant annet grunneieravtaler) og digital tilgjengelighet av temaplan for stier, løyper og friluftsliv fortsetter. Dette for å gjøre planen til et nyttig verktøy for kommuner, grunneiere, friluftslivet/turgåere etc. Målet er at den digitale informasjon/-tilgjengelighet skal inngå som en del av friluftsrådets nettside.

Skjervøy kommune vedtok planen i kommunestyret den 13. okt. 2022. Vedtaket er som følger:

1. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Skjervøy 2022 – 2026 vedtas. Planens tiltak følges opp i Kommunedelplan Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.
2. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv skal være prosessorientert, der arbeidet videreføres som et kontinuerlig arbeid med oppdatering og forbedring av eksisterende stier, løyper og punkt, samt utvikling av nye tilrettelegginger. Arbeidet følges opp av Nord-Troms Friluftsråd, kommunekontaktene og arbeidsgruppene.
3. Drift og vedlikehold: For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplegging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc. Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i Skjervøy kommune, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt. Den økte bevilgninga til vedlikehold søkes innarbeidet i BØP 2023-26. Denne kommer i tillegg til tidligere bevilgning på kr 50 000, som skal benyttes til vedlikehold av de tilrettelegginger/installasjoner kommunen har ansvar for.

Det anbefales at Kvænanen kommune gjør tilsvarende vedtak.